

ikke et, men 100 Tilfælde paa, at Nævningerne saaledes have været samlede 12, 14, 16 ligetil 22 Timer i Træk. Først 1897 blev dette forandret, idet det da blev tilladt Nævningerne at skilles. De begynde Kl. 10¹/₂ og skilles Kl. 4, undtagen hvor det drejer sig om Mord og andre store Forbrydelser; der gælder stadig de gamle Regler. Og disse Nævninger, der saaledes kunde sidde samlede en Snes Timer og bleve anbragte under Laas og Slaa for Resten af Natten, maatte hverken faa Mad, Drikke eller Varme — det var de Udtryk, der udtrykkelig vare brugte i Loven: „Mad, Drik eller Varme“. Saa skete det for nogle Aar siden, at en ulykkelig Nævning, der ikke befandt sig vel, henvendte sig til Inspektøren i Retten for at faa et Glas Vand. Rettens Inspektør maa aflægge Ed paa ikke at lade Nævningerne tilflyde de 3 Livsgoder, jeg her omtalte. Nævningen bad imidlertid meget indtrængende om et Glas Vand, saa indtrængende, at Inspektøren fandt sig foranlediget til at gaa til Dommeren om Sagen. Dommeren, der var en fornuftig Mand og formentlig ikke var Totalafholdsmand, sagde saaledes: Vand er ikke Mad, og jeg vil ikke kalde det en Drik, Varme er det heller ikke, og lad ham derfor faa det! Se, denne Dommers Afgørelse førte saa til, at Loven blev forandret saaledes, at nu kan Dommeren indrømme Nævningerne Varme og ogsaa lidt primitive Forfriskninger, naar de selv betale det. Men hvis Dommerne ikke ville indrømme dem det, skulle de stadig sidde i et koldt Værelse uden Mad og Drikke. Det er mange af den Slags Forhold, man maa tage noget Hensyn til, naar man vil vurdere de Kendelsers uheldige Beskaffenhed, der af og til komme frem fra Nævningernes Side. Dertil kommer saa ogsaa Spørgsmaalet om, hvorvidt det fordres, at alle Nævninger skulle være enige for at kunne udtale et „skyldig“ eller ej. Thi hvis alle skulle være enige om et „skyldig“, vil det altsaa sige, at en eneste Mand af 12 kan forhindre en Domfældelse. Endelig er det et Spørgsmaal, hvorledes Landets Straffelovgivning og Straffefuldbrydelse er, ikke fordi Nævningerne i og for sig have noget med disse to Ting at gøre; men hvis man lever under en barbarisk Straffefuldbrydelse eller under en meget forældet Straffelovgivning, vil det ganske sikkert paavirke Nævningernes Dom. Jeg anfører blot disse Momenter for at advare ærede Medlemmer imod at fæste alt for stor Tillid til de Fortællinger, som vi nu snart ville se komme frem fra en vis

Side, Fortællinger, der vise, at Nævningernes Kendelser ere uretfærdige og ikke fortjene at indføres i vort Samfund.

Men i og for sig kunne disse Bestræbelser ikke være synderlig farlige. Farligere ere de Forsøg, der ville blive gjorte for at forhindre Institutionens Indførelse fra de Folk, jeg vil kalde Dommeridealisterne. En Dommeridealister er en Mand, der gaar rundt med et konstrueret Begreb, Begrebet: den ideale Dommer. Det Begreb er meget farligt, netop fordi det er konstrueret. Den ideale Dommer er en Mand, der er helt og fuldt opfyldt af Retfærdighedstrang. Han har ingen andre menneskelige Lidenskaber, ingen andre menneskelige Interesser og Følelser, han skal ikke avancere; han har ingen Børn at forsørge, han skal ikke være Ridder eller have nogen Udmærkelse i nogen Henseende, han lever ene og alene for sin Dommerpligt. Og nu er Teorien den, at enhver Retsplejeforbedring skal udelukkende være et Forsøg paa at skabe den ideale Dommer. Naar man saa har en saadan Række ideale Dommere i Landet, er Befolkningen bedre sikret ved dem end ved Nævningerne, fordi disse Dommers betydelige Lovkyndighed vil sætte dem i Stand til at skelne skarpt mellem de forskellige Lovparagraffer. Over for denne ideale Dommer kan man stille sig paa forskellig Maade. Man kan jo sige med den gamle Vise: „Vi kende dig Jupitermand!“ Vi have tidligere truffet Teorien ogsaa paa andre Omraader! Vi kunne ogsaa anvende den Betragtning, som det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) benyttede forleden ved Spørgsmaalet om Valg til Menighedsraad; det ærede Medlem sagde der med Hensyn til Bestemmelsen om, at Forbudet mod Deltagelse i Nadveren skulde berøve en Mand hans Valgret, at han var ganske sikker paa, at Præsterne ikke vilde misbruge dette, men han var lige saa sikker paa, at der var et Sted i Landet en Præst, der vilde misbruge det, og i saa Tilfælde vilde det ene Misbrug medføre langt større Skade, end Paragraffen ellers vilde medføre Gavn. Nu kan man sige, at man kan være sikker paa, at alle Danmarks Dommere ere ideale, de kunne ikke være bedre, end de ere, men jeg er tillige sikker paa, at der er et Sted i Landet, et eneste Sted, en Mand, der maaske har politiske Interesser, religiøse, literære, moralske Interesser af en vis Beskaffenhed, som altsaa ikke svarer fuldt ud til Begrebet den ideale Dommer. Jeg er ganske sikker paa, at den Mand eksisterer og blot